

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת נזיר

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ו שלשה מינין

גמ' לד: - לח:

כל היוצא מהגפן מצטרפין לכזית, לר' אלעזר אפי' עלין ולולבין [מיעוט וריבה - מכל אשר יעשה - ריבה הכל חוץ מזמורות (תוס' - ועלין קשין)]
ורבנן חולקים [פרט כו"פ - כעין הפרט - פרי ופסולת פרי (ענבים שהתליעו)]
לראב"ע - חייב רק כשאכל ב' חרצנים (גרעינים) וזג (קליפה) [מחרצנים ועד זג]
כלל ופרט - רק הפרט; פו"כ - כלל מוסיף אפרט - הכל; מיעוט וריבה - הכל חוץ מדבר א';
כפו"כ - כעין הפרט אפי' בחד צד; פכו"פ - כעין הפרט בב' צדדין
היתר מצטרף לאיסור - ר' יוחנן - רק בנזיר לר"ע (לר' אלעזר - פת ביין דוקא, לר' יוחנן אפי' חרצן וזג) [משרת], וחטאת שנבלע בשלמים [כל אשר יגע בבשרה יקדש]
זעירי - ושאוור בל תקטירו, כל מחמצת (כר"א)
הו"א דאביי - בכל איסורין
לא אמרינן היתר מצטרף לאיסור כשנפישא היתרא (חוץ - רש"י - מתבלין איסור דעבידי לטעם וריח ולא בטלי, תוס' - כשהאיסור נותן טעם)
שום תרומה (לרש"י - אינו בעין, לר"ת - ניכר) במקפה חולין - טבול יום פוסל מקום מגעו - בדיש כזית
בכא"פ (רש"י - דאינו בטל ברוב, לר"ת - כמו שההיתר מהני באכילתו למלקות ה"נ ליחשב כביצה להטמא)
טעם כעיקר [לרבנן דר"ע - משרת, לר"ע - מגיעולי עכו"ם דאיירי בבת יומא]
רביעית: (1) נזיר (תוס' - למשנה ראשונה, אבל לר"ע - כזית [וענבים לא יאכל]), (2) ד' כוסות,
(3) שתוי להוראה, (4) למקדש, (5) דם מת, (6) שמן לחלת תודה/חביתין/נזיר,
(7) מים לצפור מצורע, (8) משקה לפסול גוייה, (9) הוצאת משקין בשבת, (10) נט"י לב',
(11) השקאת סוטה לר"י, (12) מים למי רגלים לר' זכאי, (13) מדאו' מקוה למחטין
חייב על יין, שכר, יין חדש, ענבים לחים, יבשים, חרצן, זג - כ"א שם בפנ"ע
ולוקה אבל יחל ולאביי על מכל אשר יעשה, ורבא חולק [לאו שבכללות]

גמ' לט. - מב.

גילחיהו לסטים - צריך עוד ל' לגידול שער
ואפי' שיירו כדי לכוף ראשו לעיקרו [משרשו גדל - וגילחו מה שקידש ביום נזור]
חוץ מגילחיהו אחר מלאת ושיירו אינו סותר לר"א (תוס' - וכן לרבנן מיום ל"ב והלאה) [יליף
תגלחת טהרה מטומאה - ז' כדי לכוף]
איסור גילוח כל שהוא בשאר מעבירין [ר' יאשי' - קדוש יהיה גדל פרע (תוס' - אפי' מקצתו), ברייתא - לא
יעבור (תוס' - כעין תער, לרש"י אפי' מקצתו)]
ר' יונתן (ולרש"י רבי) - פטור (תוס' - אפי' כעין תער) [קדוש יהיה - לתער בעשה ול"ת]
בתער עובר בב' לאוין (תוס' - לרבי, רש"י - לת"ק, לשניהם) [תער לא יעבור, לא יעבור]
תגלחת איסור לוקה על שער א', וסותר ברוב ראשו (תוס' - בפחות מכדי לכוף, רש"י - כעין תער, י"מ - בתער),
לר"ש בב' שערות
למצות תגלחת לא ישייר ב' שערות [ביום השביעי יגלחנו - כולו ולא רובו, ויליף תגלחת טהרה
מטומ' [ודוקא בתער [ת"ק - תער לא יעבור, רבי - תער לא יעבור וכו'] עד מלאה, ויליף תגלחת
טומ' מטהרה]
תגלחת מצורע בתער [לרבנן - זקנו - כאיסור השחתת פאת זקן, לר"א (דהשחתה אפי' במלקט) - ראשו
- אף נזיר מצורע]
עשה דוחה ל"ת [לרבנן - ראשו - תגלחת מצורע דוחה הקפת כל הראש, לר"א - גדילים תעשה
משעטנז]
ספק בגילח ב' שערות אחרונות אחר שגידל שוב שאר ראשו

שייר ב' שערות ונשרה א' וגילח א' - לא קיים מצות גילוח (רש"י - בדיעבד מהני)

נזיר מותר לחוף (תוס' - בנתר ואדמה) [כר"ש דאינו מתכוין],
ר' ישמעאל - אסור באדמה (ספק אי גזרינן בכל אדמה אטו מין שמשרת)
מותר לפספס (מפריד) אבל לא סורק [מתכוין להסיר המדולדלות]

גמ' מב: - מד.

רבה בשם רב הונא - ניטמא במת ואהל לוקה ב' (כשבאים בב"א - פרע מעזיבת שידה, נכנס כשהוא גוסס) [לא יטמא, לא יבא], טומ' וטומ' - לוקה א'
רב יוסף בשם רב הונא - טומ' וטומ' לוקה ב' - אביי - בזאח"ז [תוס' - תוספת טומ' כשנוגע מטמא בחיבורין], ואם עדיין נוגע בראשון - לוקה א' [ג"ש לכהן - להחלו - ולא מחולל ועומד]
חיבורי אדם באדם טמא ז' מדרבנן (רש"י - נוגע הנוגע במת (שני), תוס' - שלישי), ולא גזרו בנזיר ופסח, חיבורי אדם במת דא' (רש"י - נזיר וכהן מחולל ועומד, תוס' - נוגע בנוגע טמא ז')
לר"ל לת"ק דרבי - כהן/נזיר אסורים בגוסס [להחלו (מחולל ולא טמא)], ורבי חולק [במותם]
רב כר' יהושע בן אלישע - כהן הדיוט אסור ליטמא לאביו כשהוא חסר (רש"י - אפי' הראש בצד הגוף) [לאביו], ולא לאבר מן החי/מת [לה יטמא]
ולר"י מותר ליטמא לאבר א' מן המת (תוס') אם נטמא לשאר הגוף כבר, חוזר ליטמא לעצם כשעורה, לשדרה וגולגולת ולרוב בנינו/מנינו [אמור - ואמרת אליהם]

ההולך בדרך כמת מצוה שאין לו קוברים

שתיית יין אינו סותר [יפלו כי טמא נזיר]

המגלח נזיר עובר (תוס' - שניהם לוקים) [לא יעבר - הוא ואחר], אבל לא המטמא [וטמא ראש נזיר], תוס' - ולא המשקהו [דלא סותר]

גמ' מד: - מה:

תגלחת טומ' ביום ז', וקרבתיו בח' - ר"ע - אפי' גילח בח', וספק אי ר"ט חולק

מצורע שגילח בח' - רש"י - קרבתיו בח' [א"צ הערב שמש דטהור ועומד מטבילה ותגלחת ראשונה], תוס' - בט' [צריך לטבול פעם אחרת אחר גילוח והוי טבול יום]

מחוסר כיפורים אסור במחנה לוייה [ובא לפני ה' אל פתח אוה"מ - כמו שאסור באוה"מ]

תגלחת טהרה - ר"י - אחר שלמים [וגלח הנזיר פתח אוה"מ = שלמים]

ר' אלעזר - אחר חטאת [קודמת בכ"מ]

בדיעבד על א' משלשתן

אבא חנן - ר"א - גילוח בזמן שפתח אוה"מ פתוח [פתח אוה"מ]

ר"ש שזורי - נזירה מגלחת במדינה [וגלח הנזיר פתח אוה"מ (תוס' - ממש) - ושמא יתגרו בה]

רשב"ג - הביא כשבה, כבש, איל סתם - הכשבה תקרב חטאת וכו'

ת"ק - שילוח שער תחת הדוד דוקא בתגלחת טהרה ודוקא בגילח - במקדש (רש"י) / בירושלים (תוס') [תוס' - ולקח ונתן - ולא שחטר הבאה]

ר"מ - תמיד משלח חוץ מתגלחת טומ' במדינה [שערו נקבר]

ר"י - דטהרה תמיד משלח, דטומ' תמיד לא משלח

שילוח תחת דוד של חטאת, אשם (לכתחלה בטמא) יצא [זבח]

נותן רוטב הזבח על שערו ומשלח [תחת זבח השלמים - מזבחו יהא תחתיו]

גמ' מו. - מז.

ר"א - תגלחת מעכבת (תוס' - משנתנו - וכן כל האמור בפ') [ואחר ישנה אחר המעשים כולן]
ר"ש, חכמים - אחר זריקת דמים א' מותר [ג"ש אחר אחר התגלחו - אחר מעשה יחיד]

רב - תנופה מעכבת לר"א מלשתות יין

נזיר שאין לו כפים צריך להניף בזרועו [זאת תורת הנזיר (אין לו כיש לו (תוס' לל"ב לב"ש))] לרבנן
למצוה, לר"א לעכב

נזיר שאין לו שער -

רבינא לל"ק - לב"ש אין לו תקנה (כלל לר"א), לב"ה - יעבר תער על ראשו [זאת תורת]

לל"ב - לב"ש - יעבר תער [זאת תורת (תוס' - אין לו כיש לו)],

לב"ה - אין לו תקנה [תוס' - בילה מעכבת]

גילח על זבח פסול, שלא לשמן - תגלחתו פסולה, ושאר זבחיו (רש"י - שהפריש, תוס' - שהקריב אח"כ) לא
עלו לו וצריך אחרים לאחר ל'

לר"ש גילח על עולה, שלמים שלא לשמן (נדבה ולא עלו לחובה) תגלחתו ושאר זבחיו כשרין [גי' רש"י -
זבח השלמים ולא כ' שלמיו, גי' תוס' - תודת שלמיו ולא כ' שלמים]

נזרק א' מהדמים ונטמא - לר"א סותר את קרבנותיו ויביא ג' לאחר ז' [תוס' - בעי כולם לתגלחת והוי כתוך
מלאת]

לחכמים - כשר והשאר יביא כשיטהר [תוס' - דראוי לתגלחת כבר]